

VALTATIE 15

KOTKA-KOUVOLA

Inventointi Kreetta Lesell 2005

MUSEOVIRASTO

TIIVISTELMÄ

VALTATIEN 15 PARANNUSHANKETTA KOSKEVA INVENTOINTI KOTKA-KOUVOLA

Museovirasto, arkeologian osasto
Inventoija: FK Kreetta Lesell

Kaakkois-Suomen tiepiiri parantaa valtatieta 15 välillä Rantahaka (Kotka) - Kouvola. Se muuttuu nykyistä leveämmäksi ohituskaistatieksi (kolme kaistaa) ja osin nelikaistaiseksi. Lisäksi liittyviä valtatielle uusitaan ja parannetaan. Valtatien 15 tulevalta linjalta tunnetaan yksi jo tuhoutunut muinaisjäänös, lisäksi linjan läheisyydestä tiedetään useita muinaisjäänöksiä. Tuhoutunut muinaisjäänös on Tuulen kivikautinen asuinpaikka. Tämän takia hankkeen vaikutusalueelle tehtiin viiden päivän pituinen arkeologinen maastoinventointi ennestään tuntemattomien esihistoriallisten kohteiden löytämiseksi.

Tiehallinto/Kaakkois-Suomen tiepiiri vastasi inventoinnin kustannuksista, jotka olivat 3 860,00 €. Kenttätyöt tehtiin ajalla 9. - 13.5.2005. Inventoinnin esi-, kenttä- ja jälkitöiden tekemisestä vastasi tutkija Kreetta Lesell Museoviraston arkeologian osastolta.

Valtatien 15 levennysalueelta löytyi yksi mahdollinen historiallinen aikaan liittyvä muinaisjäänös. Se on todennäköisesti vuosien 1788-1790 Kustaan sotaan liittyvä väijytyspaikka. Tällä alueella tarvitaan lisätutkimuksia ennen hankkeen toteuttamista. Nämä tutkimukset toteutettiin syksyllä 2005 (kts. Anjalankoski Kivikoski kaivauskertomus 2005).

Tämä inventointi koskee ainoastaan valtatie 15 parannushanketta. Koska linjan läheisyydessä on useita muinaisjäänöksiä, kaikki suunnitelmaan tulevat muutokset ja rinnakkaistiejärjestelyt vaativat neuvottelua Museoviraston kanssa.

Sisällysluettelo

Arkistotiedot.....	1
1. Johdanto.....	2
2. Alueen aikaisemmat inventoinnit.....	2
Kartta inventoitavasta alueesta.....	3
3. Inventointi.....	4
3.1. Kotka.....	4
3.1.1. Linjalla oleva jo tuhoutunut muinaisjäännös.....	4
3.1.2. Linjan lähellä olevat muinaisjäännökset.....	5
Peruskarttaote.....	10
3.2. Anjalankoski.....	11
3.2.1. Linjalla oleva historiallisen ajan muinaisjäännös.....	11
Peruskarttaote.....	12
3.3. Valkeala.....	13
3.4. Kouvola.....	13
3. Yhteenveto.....	13
Negatiiviluettelo.....	14
Dialuettelo.....	14
Kuvataulu.....	15

Arkistotiedot

VL 15 tieparannuksen inventointi

Peruskartat 3024 01 SUMMA, 3024 10 KARHULA, 3024 11 JUURIKORPI, 3024 12 ANJALANKOSKI, 3113 07 MYLLYKOSKI, 3113 10 SAVERO, 3113 08 KOUVOLA

Museovirasto / arkeologian osasto

Inventointi ja raportin laatiminen: FK Kreetta Lesell, Museovirasto

Raportti: Museovirasto / arkeologian osaston topografinen arkisto

Kunnat: Kotka, Anjalankoski, Valkeala, Kouvola

Maksaja: Tiehallinto/Kaakkois-Suomen tiepiiri

Budjetti: 3860,00 €

Kenttätyöaika: 9. - 13. 5.200

Löydöt: -

Aikaisemmat inventoinnit: Kotka: Matti Huurre vuonna 1969

Anjala: (osa nykyistä Anjalankoskea) Matti Huurre vuonna 1968

Valkeala: Timo Miettinen vuonna 1974

Johanna Seppä vuonna 2002

Kouvola: -

Karttaote inventoitavasta tielinjasta s. 3

Peruskarttaote s.10

Peruskarttaote s.12

Valokuvat: s. 15, negatiivit 136555-136556

Diat: 55963-55964

1. JOHDANTO

Arkeologisessa inventoinnissa pyritään löytämään ennestään tuntemattomia esihistoriallisia muinaisjäännöksiä. Inventoinnissa tarkastetaan myös tunnettujen muinaisjäännösten kunto ja pyritään kartoittamaan ne mahdollisimman hyvin. Kiinteät muinaisjäännökset ovat kulttuuriympäristön vanhimpana osana lain nojalla rauhoitettuja ja vaikuttavat näin ollen maankäytön mahdollisuuksiin. Siksi asianmukaiset ja ajantasaiset tiedot esihistoriallisista suojelukohteista ovat tärkeitä maankäyttöä suunniteltaessa. Alueelta, josta tunnetaan irtolöytöjä tai jonka läheisyydessä on kiinteitä muinaisjäännöksiä, on tärkeätä tehdä arkeologinen inventointi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tällöin inventoinnissa mahdollisesti löytyvät muinaisjäännökset voidaan ottaa huomioon jo suunnitteluvaiheessa.

Kaakkois-Suomen tiepiiri parantaa valtatieä 15 välillä Rantahaka (Kotka)-Kouvola. Se muuttuu nykyistä leveämmäksi ohituskaistatieksi (kolme kaistaa) ja myöhemmin osittain nelikaistaiseksi. Lisäksi liittyviä valtatielle uusitaan ja parannetaan. Linjalta tunnetaan yksi jo tuhoutunut muinaisjäännös, lisäksi linjan läheisyydestä tiedetään useita muinaisjäännöksiä. Tämän takia hankkeen vaikutusalueelle tehtiin viiden päivän pituinen arkeologinen maastoinventointi ennestään tuntemattomien esihistoriallisten kohteiden löytämiseksi.

Tiehallinto/Kaakkois-Suomen tiepiiri vastasi inventoinnin kustannuksista, jotka olivat 3 860,00 €. Kenttätyöt tehtiin ajalla 9. - 13.5.2005. Inventoinnin esi-, kenttä- ja jälkitöiden tekemisestä vastasi tutkija Kreetta Lesell Museoviraston arkeologian osastolta.

2. ALUEEN AIKAISEMMAT ARKEOLOGISET INVENTOINNIT

Matti Huurre on inventoinut Kotkan kaupungin aluetta vuonna 1969 ja Anjalan kuntaa (osa nykyistä Anjalankoskea) vuonna 1968. Timo Miettinen on inventoinut Valkealan kuntaa vuonna 1974. Tästä inventoinnista on Museovirastossa ainoastaan luettelo ja kartat. Johanna Seppä on inventoinut Valkealan kunnan alueen uudestaan vuonna 2002. Kouvolan kaupungista ei ole tehty systemaattista inventointia. Lisäksi yksittäiset tutkijat ovat käyneet tarkastamassa ilmoitettuja kohteita. Tärkeimmät lähteet tälle inventoinnille olivat Museoviraston muinaisjäännösrekisteri ja arkeologisen osaston topografinen arkisto.

3. INVENTOINTI

Valtatien 15 parantamishanke noudattaa valtatie nykyistä linjaa eli alkaa valtatiestä 7 ja päättyy Käyrälammelle Kouvolaan. Inventoitava alue oli n. 41 km pitkä, joten inventoinnissa keskityttiin tärkeimpiin alueisiin eli lähinnä niihin linjauksen kohteisiin, joiden läheisyydessä tiedettiin kiinteitä muinaisjäännöksiä sekä niihin alueisiin, jotka korkeutensa, topografiansa ja maaperänsä vuoksi olisivat otollisia alueita muinaisjäännösten löytämiseen. Erityistä huomiota kiinnitettiin kohtiin, missä linja leikkaa muinaista merenlahtea. Kiinnostavia alueita oli myös n. 15-25 m korkeudella olevat, maaperältään hiekkaiset rinteet. Kalliot tarkastettiin mahdollisten rökkiöiden löytämiseksi. Hyvin vähälle huomiolle jätettiin tasaiset, matalalla olevat saviset pellot. Seuraavaksi linja käydään läpi etelästä pohjoiseen.

3.1. KOTKA

Kotkan alue on arkeologisesti erittäin mielenkiintoinen. Kivikauden aikana merenranta on ulottunut Kotkan alueen pohjoisosaan ja alueella on ollut useita jokia. Tämän takia suurin osa inventointiajasta käytettiin tähän. Osittain valtatie 15 menee tällä alueella kuitenkin melko matalalla, runsaan viiden metrin korkeudesta runsaaseen 10 metriin. Hyvin matalat alueet sivuutettiin.

Kiinnostavia alueita olivat 15-25 m korkeudella olevat Tavastilan, Ylänummen ja Juurikorven alueet. Paikalla on ollut kivikauden aikainen merenlahti. Näitä alueita kairattiin ja niihin kohteisiin, joissa oli hyvä hiekkamaata kaivettiin koekuoppia. Tunteuttomia kohteita ei kuitenkaan löytynyt.

Kotkan alueelta valtatie 15 linjalta tunnetaan kuitenkin yksi kolmannen luokan eli jo tuhoutunut kohde. Lisäksi linjan läheisyydestä tunnetaan useita kohteita.

3.1.1. LINJALLA OLEVA JO TUHOUTUNUT MUINAISJÄÄNNÖS

Tuuli	285 01 0033
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	3
Lukumäärä	1
Peruskartta:	302410 Karhula
Koordinaatit:	6718400 / 3499820 z: 15
Kuvaus:	Hiekkakangasta. Löydöt kampakeramiikkaa ym. Tutkittu loppuun

TUTKIMUKSET

<u>1967</u>	Matti Huurre	inventointi
<u>1968</u>	Aimo Kehusmaa	kaivaus

LÖYDÖT

17540 KM Asuinpaikkalöytö 22.04.1968

17687 KM Asuinpaikkalöytö 15.10.1968

VUODEN 2005 INVENTOINTI

Tuulin asuinpaikka on jo aikaisemmissa tutkimuksissa todettu kolmannen luokan eli tuhoutuneeksi kohteeksi. Se merkitsee sitä, että alue on vapautettu rauhoituksesta.

Vuoden 2005 inventoinnissa todettiin alueella olevan valtavan sorakuopan. Sorakuoppa jatkuu myös valtatie 15 itäpuolelle. Vanhaa hiekkaharjua on jäljellä enää harjun laidoilla, joka on asuinalue. Sorakuopan reunat tutkittiin. Lisäksi sorakuopan ulkopuolelle koskemattomille alueilla valtatie 15 läheisyyteen tehtiin useita koekuoppia. Alueelta ei kuitenkaan löytynyt mitään esihistoriaan viittaavaa. Alueella ei tarvita lisätutkimuksia.

3.1.2. LINJAN LÄHEISYYDESSÄ OLEVAT MUINAISJÄÄNNÖKSET

Valtatie 15 läheisyydessä Tavastilan, Yläkorven ja Juurikorven alueella on useita esihistoriallisia muinaisjäännöksiä. Ne ovat riittävän kaukana, etteivät ne koske Valtatie 15 levennystä, mutta niin lähellä, että tulevien rinnakkaisteiden suunnittelussa eri vaihtoehdoista täytyy aina keskustella Museoviraston kanssa.

Tien länsipuolella Ylänummen alueella ovat seuraavat muinaisjäännökset: Vilkki, Vilkin saha, Kalliola, Nikkarinmäki ja Noveta. Pohjoisemmassa Juurikorvessa yhä tien länsipuolella ovat Mäyränmäki, Juurikorpi 1 ja 2. Valtatie 15 itäpuolella Juurikorven alueella ovat Koivisniitynmäki, Kapiro ja Suuret niityt. Alla tulee tarkemmat tiedot muinaisjäännöksistä. Paikkatieto on ainoastaan pistetietona, joten muinaisjäännökset voivat olla sitä huomattavasti sitä laajempia.

Vilkki 285 01 0034

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä 1

Peruskartta: 302410 Karhula

Koordinaatit: 6719480 / 3498550 z: 15

Kuvaus: Hiekkakangasta, laajahko hiekkakuoppa. Löydöt: kourutaltta, myöhäistä kampakeramiikkaa ym.

Kalliola 285 01 0035

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä 1

Peruskartta: 302410 Karhula

Koordinaatit: 6719460 / 3498440 z: 15

Kuvaus: Pelto vanhan maantien varressa, tie rikkonut asuinpaikan yläosan. Löydöt: kvartsia.

Vilkin saha 285 01 0036

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 2

Lukumäärä 1

Peruskartta: 302410 Karhula

Koordinaatit: 6719550 / 3498380 z: 15

Kuvaus: Hiekkakangas vanhan maantien varressa. Teiden rikkoma. Paikalla pidetty kenttäsirkkeliä. Löydöt: myöhäiskampakeramiikkaa.

Nikkarinmäki 285 01 0037
Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivi- ja/tai pronssikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä 1
Peruskartta: 302410 Karhula
Koordinaatit: 6719730 / 3498230 z: 15
Kuvaus: Hiekkämäki Kymijoen mutkassa. Hiekkakuoppien, teiden ja rakennusten rikkoma. Löydöt: varhaista, tyypillistä ja myöhäistä kampakeramiikkaa, kuoppakeramiikkaa, nuorakeramiikkaa, asbestikeramiikkaa, savi-idoli ym. Kaivauksissa tutkittu yhteensä n. 800 m2.

Noveta 285 01 0038
Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä 1
Peruskartta: 302410 Karhula
Koordinaatit: 6719850 / 3498120 z: 20
Kuvaus: Peltorinne ja metsikköä Kymijoen rannassa vastapäätä Nikkarinmäkeä. Löydöt tyypillistä kampakeramiikkaa.

Mäyränmäki 285 01 0039
Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä 1
Peruskartta: 302411 Juurikorpi
Koordinaatit: 6720660 / 3497530 z: 20
Kuvaus: Peltorinnettä ja metsikköä. Löydöt: kiviesineitä ja kvartseja, hajallaan löytöalueella.

Koivisniitynmäki 285 01 0040
 Muinaisjäänöstyyppi: hautapaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka: 3
 Lukumäärä 1
 Peruskartta: 302411 Juurikorpi
 Koordinaatit: 6721070 / 3498350 z: 15
 Kuvaus: Metsikkömäeltä tavattu vasarakirveskulttuurin hauta kokonaan tutkittu. Löydöt: vasarakirves, hioin, nuorakeramiikkaa.

Kapio 285 01 0041
 Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Lukumäärä 1
 Peruskartta: 302411 Juurikorpi
 Koordinaatit: 6721350 / 3498280 z: 20
 Kuvaus: Metsäinen rinne, pieniä hiekkakuoppia. Löydöt: tyypillistä kampakeramiikkaa.

Suuret niityt 285 01 0042
 Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka: 1
 Lukumäärä 1
 Peruskartta: 302411 Juurikorpi
 Koordinaatit: 6721480 / 3498280 z: 20
 Kuvaus: Hiekkainen peltorinne, sen ja kohteen KOTKA 41 (Kymi 32) välissä metsää, ehkä samaa aluetta. Maasto ehyt. Löydöt: tyypillistä kampakeramiikkaa ym.

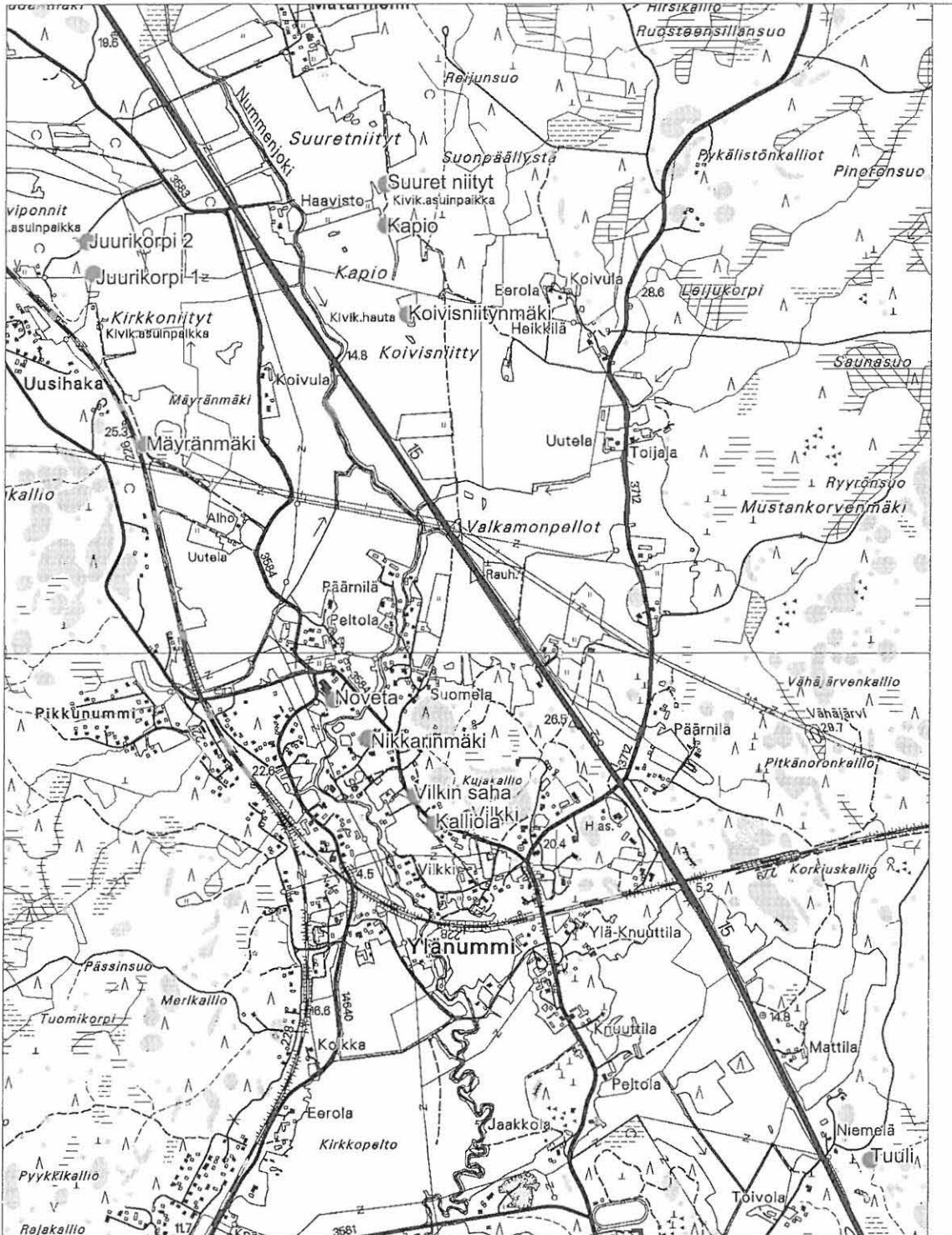
Juurikorpi 1 285 01 0043
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä 1
Peruskartta: 302411 Juurikorpi
Koordinaatit: 6721200 / 3497360 z: 20
Kuvaus: Hiekkarinne, osaksi peltoa, osaksi metsikköä, jossa hiekkakuoppia. Löydöt: tyypillistä kampakeramiikkaa ym.

Juurikorpi 2 285 01 0044
Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 3
Lukumäärä 1
Peruskartta: 302411 Juurikorpi
Koordinaatit: 6721300 / 3497340 z: 20
Kuvaus: Savi- ja sorakuoppa-aluetta. Vain rippeitä saatu tutkituksi. Löydöt: nuorakeramiikkaa. Vasarakirveskulttuurin asuinpaikka

LINJAN LÄHELLÄ OLEVAT MUINAISJÄÄNNÖKSET

- Muinaisjäännökset merkitty pisteellä.

mk 1:20 000

3.2. ANJALANKOSKI

Museoviraston arkiston perusteella Anjalankoskelta ei tunneta muinaisjäännöksiä tielinjalta. Anjalankosken alue on suurimmaksi osaksi melko korkealla lukuun ottamatta Inkeröiden aluetta, jolta tunnetaan muinaisjäännöksiä Kymijoen läheisyydestä, esim. Lehto ja Ankkapurha. Nämä ovat kuitenkin niin kaukana linjasta, etteivät ne aiheuta toimenpiteitä. Inkeröiden alueella tehtiin kuitenkin koekuoppia alueille, jotka olivat sopivalla korkeudella eli n. 15-30 m mpy. Alueelta löydettiin inventoinnissa yksi historialliseen aikaan liittyvä muinaisjäännös.

3.2.1. LINJALLA OLEVA HISTORIALLINEN AJAN MUINAISJÄÄNNÖS

Nimi:	Kivikoski
Laji:	Kiinteä muinaisjäännös
Muinaisjäännöstyyppi:	Sotilaskohteet leirialueet/taistelupaikat
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä	1
Peruskartta:	3113 10 SAVERO
Koordinaatit:	6740074 / 3490924 z: 45 m mpy
Etäisyys:	Kohde sijaitsee 15 km pohjoiseen Inkeröiden kirkosta.
Kuvaus:	Metsäisellä mäellä on todennäköisesti 1788-1790 -luvun Kustaan sotaan liittyviä rakenteita. Alueella on yhteensä 12, lähinnä suorakaiteen muotoista matalaa kuoppaa 2-3 rivissä. Kuopat ovat n. 1x2 metrin kokoisia. Mäki sijaitsee tasaisella pellolla. Sen itäpuolella kulkee valtatie 15. Pohjoispuolella on Siltapolku ja mäkeä kiertää Sorsajoki.

Vuoden 2005 inventoinnissa juteltiin Jouko Salomaan kanssa, jolla on kesämökki mäen länsipuolella. Hän kertoi, että perimätiedon mukaan kuopat ovat olleet 1700-luvun sotiin liittyviä ampumahautoja. Paikka soveltuisikin hyvin tällaiseen. Se on laajalla tasaisella peltoaukeamalla oleva metsäinen mäki, jota kiertää Sorsajoki, jota on voitu käyttää vesiväylänä. Jouko Salomaa kertoi myös löytäneensä alueelta pistimen, joka oli kuitenkin jätetty paikoilleen ja myöhemmin hävinnyt.

Inventoinnissa painanteita ja ympäristöä tutkittiin kairalla. Alueen maaperä on hiekkaa. Kuoppien kohdalla maa antaa hiukan periksi. Kairatessa kuopissa havaittiin huuhtoutumiskerros, jonka alla oli tummempaa likamaata. Alue koekaivettiin vuoden 2005 syksynä. (Kts. Anjalankosken Kivikosken koekaivauskertomus vuodelta 2005.)

Peruskarttaote 3113 10 SAVERO ja 3024 12 ANJALANKOSKI

Anjalankoski Kivikoski

p=6740074, i=3490924, z=45 m mpy

Paikka merkitty punaisella.

MK 1:20 000

3.3. VALKEALA

Valtatien 15 loppupäässä juuri ennen Kouvolaa tiehanke kulkee pienen matkan Valkealan itäosan läpi. Valkealasta ei tunneta muinaisjäännöksiä valtatie 15 linjalta läheisyydestä. Alue on korkealla yli 40 m mpy. Alueella on peltoja, suota ja metsää.

3.4. KOUVOLA

Kouvolan alue on jo hyvin rakennettua. Se on myös hyvin korkealla n. 50-95 meren pinnan yläpuolella. Linjan läheisyyteen tulee kuitenkin yksi muinaisjäännös, joka on Käyrälammen koillisrannalla ja siihen laskevan Käyräjoen itäpuolella. Se on Käyrälammen kivikautinen asuinpaikka. Muinaisjäännös on kuitenkin riittävän kaukana valtatie 15 parannushankkeesta, eikä se näin ollen vaikuta siihen. Koska lähistöllä on muinaisjäännös, Käyrälammen länsipuolelle tulevien uusien pikkuteiden alue pyrittiin tutkimaan tarkoin. Alue tutkittiin kairaamalla ja koekuopittamalla. Alueen maaperä oli savista ja vaikutti sekaantuneelta. Alueelta ei löydetty mitään esihistoriaan viittaavaa.

4. YHTEENVETO

Valtatien 15 levennysalueelta löytyi yksi mahdollinen historiallinen aikaan liittyvä muinaisjäännös. Se on todennäköisesti vuosien 1788-1790 Kustaan sotaan liittyvä väijytyspaikka. Tällä alueella tarvitaan lisätutkimuksia ennen hankkeen toteuttamista. Nämä tutkimukset toteutettiin syksyllä 2005 (kts. Anjalankoski Kivikoski kaivauskertomus 2005). Linjauksella on myös Tuulen tuhoutunut kivikautinen asuinpaikka, joka ei tarvitse lisätutkimuksia. Lisäksi linjan läheisyydessä on useita muinaisjäännöksiä varsinkin Kotkan alueella. Ne ovat kuitenkin riittävän kaukana tiehankkeen linjasta, eivätkä ne vaikuta siihen.

Tämä inventointi koskee ainoastaan valtatie 15 parannushanketta eli valtatie leventämistä kolmi- ja nelikaistaiseksi. Koska linjan läheisyydessä on useita muinaisjäännöksiä, kaikki suunnitelmaan tulevat muutokset ja rinnakkaistiejärjestelyt vaativat neuvottelua Museoviraston kanssa.

15.10. 2005 Helsingissä

 tutkija Kreetta Lesell

MV-NEGATIIVILUETTELO negatiivit 136555-136556

Kuvannut Kreetta Lesell

136555 Anjalankoski Kivikoski. Metsäisellä mäellä 1790-luvun sotaan liittyviä rakenteita. Vasemmalla kulkee Valtatie 15. Sen edessä menee Siltapolku ja mäkeä kiertää Sorsajoki. NE-SW.
136556 Tuuli -niminen tuhoutunut kivikautinen asuinpaikka. Paikalla nykyisin sorakuoppa. W-E.

DIAPOSITIIVILUETTELO d. 55963-55964

Kuvannut Kreetta Lesell

55963 Anjalankoski Kivikoski. Metsäisellä mäellä 1790-luvun sotaan liittyviä rakenteita. Vasemmalla kulkee Valtatie 15 Sen edessä menee Siltapolku ja mäkeä kiertää Sorsajoki. NE-SW.
55964 Tuuli -niminen tuhoutunut kivikautinen asuinpaikka. Paikalla nykyisin sorakuoppa. W-E.

VL 15 INVENTONTI K. LESELL 2005

136555 Anjalankoski Kivikoski.
Metsäisellä mäellä 1790-luvun
sotaan liittyviä rakenteita. Vasem-
malla kulkee Valtatie 15. Sen edes-
sä menee Siltapolku ja mäkeä
kiertää Sorsajoki. NE-SW.

136556 Tuuli -niminen tuhou-
tunut kivikautinen asuinpaikka.
Paikalla nykyisin sorakuoppa. W-E

